

Prof. emerit. Kata Mihály

Prof. Kata Mihály 1959-ban végzett, kitüntetéssel, okleveles gyógyszerészként a Szegedi Orvostudományi Egyetemen, majd 1964-ben egyetemi doktori, 1979-ben kandidátusi, 1991-ben pedig tudományok doktora fokozatot szerzett. 1996-ban habilitált. 1973-ban szakgyógyszerészi képesítést szerzett.

Diplomaszerzését követően egy éven át Várpalotán dolgozott közforgalmú gyógyszertárban, beosztott gyógyszerészként, majd átmenetileg gyógyszertárvezető is volt. 1960 óta a Szegedi Orvostudományi Egyetem Gyógyszerésztudományi Karának Gyógyszertechnológiai Intézetében, illetve annak „jogutódjában”, a Gyógyszertechnológiai és Gyógyszerfelügyeleti Intézetben dolgozik: kutat és tanít. Az intézetben betöltött egyetemi gyakornoki, tanársegédi, adjunktusi és (1970-től) docensi megbízatásokat, majd 1993-ban egyetemi tanárrá nevezték ki. 2005 óta professor emeritusként folytatja tevékenységét.

Egyetemi munkájának hosszú évtizedei alatt számtalan egyetemi és kari megbízatást kapott, illetve feladatkört ellátott, így például 1969-től huszonhét éven át volt a Gyógyszerésztudományi Kar kari tanácsának a tagja, három ciklusban pedig az Egyetemi Tanács tagja. Tagja volt az egyetem Tudományos Bizottságának, a gyógyszerész karon pedig az Oktatási Bizottságnak, a kari Kollégiumi Bizottságnak pedig elnöke volt. 1987 és 2005 között ő volt a gyógyszerészeti „devizás képzés” kari felelőse. 1982 és 1988, majd 1991 és 1993 között a gyógyszerész kar dékánhelyettesi feladatait látta el, 1985-ben pedig megbízott dékán is volt. Szakmai tudása és nyelvtudása révén (orosz, német, angol) hozzájárult a Gyógyszerésztudományi Kar nemzetközi kapcsolatainak magas szinten tartásához és fejlesztéséhez. Több mint 40 alkalommal volt hivatalos tanulmányúton vagy vett részt kongresszuson.

Kutatási tevékenységét elsősorban a gyógyszertechnológia területén fejtette ki, többek között foglalkozott gyógyszeres kúpok vizsgálatával, gyógyszertartalmú porok keverésével. Munkásságának fontos területe volt továbbá gyógyszerek biohasznosíthatóságának optimalizálása porlasztásos (pl. porlasztva szárításos, beágyazásos, mikrokapszulázásos, dermesztéses) technológiák alkalmazásával, ciklodextrin zárványkomplexek, ásványkomplexek, liposzómák képzésével. Foglalkozott gyógyszerek in vitro diffúziós sebességi együtthatójának vizsgálata, hatóanyagok és gyógyszerkészítmények oldékonyságának és oldódási sebességének optimalizálásával, illetve kozmetikumok és állatgyógyászati készítmények kifejlesztésével. Eredményes kutatási tevékenységét kiváló tudománymetriai adatai is mutatják. Az MTMT adatbázisa alapján (a 2025. 06. 10-ei adatok szerint) a (független hivatkozásokkal számolt) Hirsch indexe 11, 94 tudományos folyóiratcikk szerzője, amelyekre kapott független idézettsége 403, továbbá három könyv, egy könyvfejezet és nyolc egyetemi jegyzet fűződik a nevéhez. Feltétlenül megemlítenő, hogy az adatbázis által nem jegyzett egyéb tudományos-szakmai folyóiratokban ezeken túl még számtalan sok publikációja megjelent (pl. Társaságunk lapjában is, ld. alább). Négy szabadalom fűződik a nevéhez.

Számos fontos tudományos-szakmai kiadvány szerzője, szerkesztője is volt, így például szerkesztő bizottsági tag volt 1998 és 1999 között, valamint 2009-ben a FoNoVet III. és IV. kötetek szerkesztésekor, 2008-tól kezdve (és jelenleg is) az Orvostudományi Értesítő (EME) szerkesztő bizottsági tagja. Szerzője volt 1992 és 1997 között a Magyar Nagylexikon I.-V. köteteinek. 2016 óta (jelenleg is) a Studium & Practicum című folyóirat szerkesztő bizottsági tagja.

További szakmai szervező munkája kiterjedt arra, hogy 1986-ban intenzíven szervezze kis gyógyszergyár létesítését Szegeden. 2005 és 2010 között a Hungaropharma Zrt. Tanácsadó Testületének tagja volt.

A szegedi gyógyszerészkaron rendkívül jelentős és szerteágazó oktatási tevékenysége keretében a legfontosabb feladata a gyógyszerterológia tárgy oktatása volt: 1960 és 2005 között gyógyszerterológia előadásokat, szemináriumokat és gyakorlatokat tartott harmadik és negyedik évfolyamos gyógyszerészhallgatók részére magyar, majd 1989-től angol nyelven is. 1969-től kezdve oktatta a gyógyszerészi etikát is a szegedi gyógyszerészhallgatóknak, majd 1988 és 2005 között a tárgy felelőse is volt. Ugyanezen időszakban volt a „kozmetikai ismeretek” nevű speciálkollégiumnak is tárgyfelelőse. 1973-tól kezdődően a „galenusi készítmények vizsgálata” nevű gyakorlatok és előkészítők felelőse is volt, tizenhat éven át. Ugyancsak 1973-tól kezdődően ő volt az „állatgyógyászati ismeretek” elnevezésű tárgy szervezője és felelőse, évtizedeken átívelően. Nevéhez fűződik még 1987-től a „devizás képzés” megszervezése Zsoldosné Ildikóval közösen, 1991 és 2005 között a devizások záróvizsgáján elméleti vizsgáztató is volt (abban az időszakban 183 ilyen hallgató végzett). 1997-ben idősebb Regdon Géza docens úrral megszervezte Szegeden a gyógyszerári asszisztens- és szakasszisztens-képzést, amelynek kari felelőse is volt egészen 2014-ig; ezen időszakban 435-en végeztek a képzésen. Szegedi tevékenységén túl Debrecenben is rendszeresen a gyógyszerész szakvizsga-bizottság tagja volt.

Oktatási tevékenységéhez kapcsolódóan nyolc egyetemi jegyzetet is írt, ezek voltak a „Galenusi készítmények vizsgálata”, a „Gyógyszerészi Etika”, az „Állatgyógyászati ismeretek” (utóbbiak magyar és angol nyelven is), a „Kozmetikai ismeretek”, és a „Drug Technology” két kötete. Jegyzetei összesen huszonhárom kiadást éltek meg és azokat tízezernél is több példányban vásárolták meg.

Két egyetemi jegyzetét (két-két alkalommal) és az egyik könyvét is, Társaságunk is méltónak találta megjelentetésre („Állatorvosi gyógyszerteran és állategészségügyi alapismeretek” (1986 és 1988), „Gyógyszerészi etika” (1991 és 1992), „Kozmetika a gyógyszerterában” (Bibliotheca Pharmaceutica sorozat, 2. szám, 2001).

Szintén oktatási tevékenységéhez kapcsolódóan, 1987 és 1989 között három alkalommal is szervezett Medinfo Workshops továbbképzést Szegeden, Társaságunk támogatásával, összesen 634 résztvevővel. 1989-ben pedig (Nikolics professzor kezdeményezésére, Simon Ferenc professzorral együtt) az Állatorvostudományi Egyetemen negyvenhárom gyógyszerész és ugyanennyi állatorvos részére öt napos gyógyszerismertető tanfolyamot szervezett vizsgáztatással.

Szakmai-közéleti tevékenysége keretében 1989-ben a Magyar Gyógyszerészi Kamara alapító tagja volt, majd 1990-ben összeállította a Kamara Etikai kódexét. 1992 és 1998, illetve 2000 és 2011 között a kamara Országos Etikai Bizottságának is a tagja volt. 2011 és 2015 között a kamara Etikai Kollégiumának elnöki tisztségét töltötte be. 1997-től tagja a Magyar Professzorok Világszervezetének, 2004 óta pedig (jelenleg is) az Erdélyi Múzeum Egyesület (EME) tagja.

Eredményes tudományos kutatómunkáját, oktatási, szakmai és szakmai-közéleti tevékenységét számtalan rangos díj, kitüntetés odaítélésével ismerték el. Többek között 1974-ben Érdemes Gyógyszerész lett, 1980-ban pedig megkapta a Munka Érdemrend Ezüst fokozatát. 1990-ben az Állatorvostudományi Egyetem Magyary-Kossa Emlékéremmel tüntette ki. 1983-ban megkapta a szegedi hallgatók Arany Pisztillus Díját, 1995-ben, 1997-ben, 2002-ben és 2003-ban pedig a Gyógyszerészhallgatók Oklevelét. 1997-ben, 1999-ben és 2000-ben az Angolul Tanuló Gyógyszerészhallgatók Díja elismeréssel tüntették ki. 2003-ban Zwack Unicum Oktatói Díjban részesült. 2002-ben megkapta a Magyar Gyógyszerészi Kamara „Honoris Causa” oklevelét, 2008-ban pedig Marosvásárhelyen „honoris causa dr.” lett. A 2001-ben és 2004-ben is Batthyány-Strattmann László-díjat kapott. 2009-ben arany, 2019-ben gyémánt, 2024-ben pedig vas jubileumi oklevelet vehetett át. 2015 óta Körösladány díszpolgára.

Társaságunknak 1967 óta folyamatosan aktív tagja. Jelenleg is, tiszteletreméltó korát – idén töltötte be kilencvenedik életévét – meghazudtoló aktivitást fejt ki.

Nevéhez fűződik 1996-ban a Társaság Oktatási és Közigazgatási Szervezetének megszervezése, annak első (megbízott) elnöke is volt abban az évben. Elsősorban azonban a Gyógyszerésztörténeti és Gyógyszertechnológiai Szakosztályokban volt aktív; előbbinek vezetőségi tagja volt 2006 és 2017 között, és alelnöki tisztségét is betöltötte 2006 és 2010 között. 2000 és 2004 között tagja volt a Gyógyszertechnológiai Szakosztály vezetőségének is. 1986 és 1991 között tagja volt mind a Csongrád Megyei Szervezet, mind a Gyógyszeripari Szervezet vezetőségének. 2001 és 2004 között a Társaság Országos Vezetőségének is a tagja volt. 2014-ig Pharmaceutical Group of the European Union (PGEU) tagja volt Társaságunk részéről.

1998 és 2000 között Társaságunk Etikai Bizottságának elnöke volt, majd 2001 és 2004 között a Szakmai Bíráló Bizottságnak volt tagja. 2013 óta a Panteon Bizottság tagja.

1994-ben részt vett a Gyulán megrendezésre került Rozsnyay Mátyás Emlékverseny szervezésében, amelynek kapcsán idősebb Regdon Géza tanár úrral együtt elérte, megszervezte, hogy a rendezvényen elsőként vettek részt marosvásárhelyi hallgatók is.

Évtizedeken át volt a „Gyógyszerészet” című szaklapunk szerkesztőbizottságának tagja (1976 és 1983, majd 1987 és 2005 között is). A lapban egészen kiemelkedő, példamutató publikációs aktivitást fejtett ki: ez idáig 144 dolgozat (köztük 35 tudományos dolgozat, 36 továbbképző közlemény, 50 közérdekű szakmapolitikai közlemény és 23 gyógyszerésztörténeti cikk), 130 „In memoriam” megemlékezés (83 gyógyszerész és 47 nem gyógyszerész végzettségű szakmabeli tekintetében), 113 könyv- és jegyzetismertetés, referátum és

autoreferátum, és 354 hír, beszámoló szerzője volt. Két új sorozat, rovat indítását is kezdeményezte a lapban. Ilyen volt a „Gyógyszerészeink a nagyvilágban”, amelyet Stampf György tanár úrral közösen indítottak és menedzseltek, valamint a „Hírek Szegedről” sorozata, amelyben kétezernél is több eseményről tudósított (1637 darab (1-2 bekezdés) kis hír és 383 (3-nál több bekezdés, néha több oldal hosszúságú) nagyobb hír közlésével). Publikációs tevékenységét a lap szerkesztősége számos alkalommal díjazta nívódíjjal (1981-ben, 1985-ben, illetve 1997-ben; 2007-ben pedig Végh Antal Nívódíjjal (Stampf György docens úrral megosztva).

Társaságunkért végzett munkásságát a Társaság Országos Elnöksége 1996-ban „Societas Pharmaceutica Hungarica” jutaloméremmel, a Gyógyszertechnológiai Szakosztály pedig 2014-ben „Hintz György Emlékéremmel” ismerte el. 2004 óta a Társaság szenátora.

Aktív társasági munkássága keretében a hazai és nemzetközi kapcsolatok terén, illetve a sajtóban kifejtett kiemelkedő tevékenységért az Elnökség „Koritsánszky Ottó Emlékérem” kitüntetést ítél oda Prof. emerit. Kata Mihály számára.

Az emlékérmét és az oklevelet, a Tisztújító Küldöttgyűlés keretében, Prof. Szökő Éva, Elnök Asszony és Dr. Tábi Tamás, Főtitkár Úr adták át.